

Archeologisch onderzoek naar het Derde Gesticht in Veenhuizen, vrijwilligers gezocht

Veenhuizen, 3 april 2017

Van 10 t/m 14 april doet archeoloog Joris Coolen onderzoek naar het Derde Gesticht van Veenhuizen. Met een grondradar en magnetometers speurt hij naar resten van dit grote gebouw waarin een eeuw lang duizenden wezen en bedelaars hebben gewoond. De gemeente Noordenveld ondersteunt het onderzoek. De resultaten worden bekendgemaakt tijdens de speelperiode van Het Pauperparadijs deze zomer in Veenhuizen. Er zijn nog vrijwilligers nodig voor assistentie bij het veldonderzoek.

Het Derde Gesticht werd gebouwd in 1823 als onderdeel van de Maatschappij van Weldadigheid van generaal Johannes van den Bosch. Het gebouw van 145x145 meter was aangelegd rond een grote binnenplaats. Daaromheen lag een bevaarbare gracht. Na de sloop in 1924 kreeg het terrein een agrarische bestemming. Maar op de plek waar vele duizenden mensen hebben gewoond is nooit eerder onderzoek gedaan. Met innovatieve, geofysische metingen zal Coolen zoeken naar aanwijzingen over het gebouw en de manier van leven, zonder dat er een spade de grond in gaat.

Afgelopen zomer kwam de in Wenen werkende archeoloog Coolen naar Veenhuizen om zijn broer, gitarist Gijs Coolen, te zien spelen in theaterspektakel Het Pauperparadijs. Toen werd hij door de geschiedenis gegrepen. Samen met Suzanna Jansen, die in haar gelijknamige boek haar familiegeschiedenis in het Derde Gesticht heeft beschreven, vatte Coolen het plan op om het terrein te onderzoeken. Na bestudering van bouwtekeningen en andere historische documenten kwam hij tot de conclusie dat geofysische metingen, Coolen's specialisme, een reële kans bieden om iets te vinden.

Het onderzoek wordt ondersteund door de gemeente Noordenveld. De Rijksuniversiteit Groningen stelt meetapparatuur beschikbaar. Voor het radaronderzoek komt de Eindhovense Werkgroep Innovatieve Meettechnieken in de Archeologie van de AWN Vereniging van Vrijwilligers in de Archeologie naar Veenhuizen. Het onderzoek

vindt plaats in nauw overleg met de beheerder van het terrein, ANV Drenthe. De resultaten van het onderzoek worden na een grondige analyse gepresenteerd tijdens de speelperiode van Het Pauperparadijs in Veenhuizen. De details worden ondergebracht in het e-depot voor de Nederlandse archeologie DANS-EDNA.

Vrijwilligers gezocht

De metingen vinden plaats van 10 t/m 14 april aan de Stoomweg in Veenhuizen. Voor alle onderzoeksdagen zijn nog vrijwilligers nodig die meetlijnen verzetten en andere noodzakelijke hand- en spandiensten verrichten. Voor meer informatie en om u aan te melden kunt u contact opnemen met joris.coolen@univie.ac.at.

De Koloniën van Weldadigheid, in 1818 door generaal Johannes van den Bosch opgericht met de bedoeling paupers en wezen door heropvoeding uit de armoede te tillen, zijn genomineerd voor de UNESCO Werelderfgoedlijst.

Afgelopen zomer werden voor het eerst de contouren van het Derde Gesticht zichtbaar gemaakt door een bloemencarré op de plek waar het ongeveer heeft gestaan. Dit was een samenwerking van ANV Drenthe, Coco Maria en agrarisch bedrijf Riedstra. Dit voorjaar wordt het carré opnieuw ingezaaid.

Noot voor de pers

Op donderdag 13 april om 11.00 vindt op het terrein van het Derde Gesticht een persmoment plaats, waarbij toelichting op het onderzoek, de innovatieve techniek en de geschiedenis van het Derde Gesticht gegeven worden. Het terrein is gelegen aan de [Stoomweg](#), tegenover Coco Maria.

Wilt u op een van de andere dagen komen, neem dan vooraf contact op. Coolen kan zonder afspraak niet uit het onderzoekswerk stappen om de pers te woord te staan.

Voor informatie en afspraak neemt u contact op met joris.coolen@univie.ac.at.